

GARRIT HENDRIKS 12,5 JAAR MOLENAAR

Herinneringen van Garrit

“Donderdag 7 oktober 2004 was mijn examendag voor het behalen van het getuigschrift voor vrijwillig molenaar. De molen waar ik examen moest doen was De Windlust in Wateringen, waar ik ook vaak kwam als kleine jongen. Ik was die dag bloednerveus. Ik was als 2e kandidaat rond 11 uur aan de beurt. Na vele vragen van de examencommissie was het uur eindelijk om. Daarna kreeg ik het mooie resultaat te horen. Super blij met het goede resultaat toog ik meteen naar de molen in Monster en draaide ik met vlaggetjes in de wicken en de vlag in top. Mijn ouders kwamen me meteen feliciteren.

19 maart 2005 mocht ik mijn getuigschrift ophalen tijdens de algemene jaarvergadering van De Hollandsche Molen in Amsterdam. Wat was me dat een feest met de trein naar Amsterdam samen met Bas Batenburg, die op dezelfde dag was geslaagd als ik.

Ik heb in al die jaren mooie dingen meegemaakt zoals verschillende restauraties, het vervangen van grote balken, voegwerk en klein onderhoud aan de molen. Mooie momenten waren ook het graan malen in het begin met Gerard Barendse, later met Sam van Voorthuizen en Bert Oterdoom. Ook hebben we in het begin een paar keer op zomeravonden gedraaid. Als het donker wordt is het altijd heel bijzonder om te draaien.

En ik heb bijna alle soorten weer meegemaakt: storm, regen/hagel en onweersbuien. Een situatie, die me bij blijft is die op Monumentendag 2004. Einde van de middag heb ik het heftigste moment meegemaakt: een dikke onweersbui kwam opzetten vanuit het zuiden; er kwam een hele donkere, bijna zwarte lucht aan. De wind ging heel snel van zuid naar noord. Gelukkig hadden we de zeilen op tijd weggerold en de bliksemkabel aan de roede vastgemaakt. Daarna ging het helemaal los met de onweersbuien. Binnen een paar tellen stond de hele straat blank, vele kraampjes vlogen door de lucht.

In de afgelopen jaren is er veel veranderd in en rond de molen. Vanwege het grote aantal bezoekers zijn er molengidsen bijgekomen. Ook is het de bedoeling, dat de molen vaker gaat draaien, daarom is er een molenaar bij gekomen.

Ik ben nu 12,5 jaar vrijwillig molenaar op deze prachtige korenmolen en ik hoop hier nog vele jaren met veel plezier te mogen draaien.”

Vriendelijke groeten,
Garrit Hendriks

Gerrit Hendriks Molenaar (links), Rien van Leeuwen Penningmeester (Rechts)

Vriend(in) worden van de molen “De Vier Winden“?

U steunt de vrijwillige molenaars al voor maar €12,50 per jaar

*verplicht

Naam* : .....

Adres* : .....

Postcode* : ..... Plaats* : .....

Telefoonnummer : ..... E-mail : .....

Handtekening* : .....

Stichting Vrienden van de Molen “De Vier Winden“ | IBAN NL16 RABO 0342 9430 73
De Belastingdienst heeft de Stichting aangemerkt als een Algemeen Nut Beoogde Instelling (ANBI)

Aanmelden

Vul uw gegevens in, knip het strookje uit en lever dit in bij de Molen of bij onze penningmeester Rien van Leeuwen, Haagweg 19, 2681 PA Monster (*schuin tegenover de Molen*)

Sponsor worden?

Als u onze molen wilt sponsoren neemt u ook contact op met onze penningmeester Rien van Leeuwen
Bel 06 - 53 67 44 01 of mail mjvanlee@kabelfoon.nl

Stichting Vrienden van de Molen

“De Vier Winden”

Voorzitter

Fred Paalvast
(0174) 240 497
fredpaalvast@hotmail.nl

Secretaris

Jeannine Engels
(0174) 213 718
secr@devierwindenmonster.nl

Adres secretariaat

Hartmanplein 14
2681 TJ Monster

Penningmeester

Rien van Leeuwen
06 - 53 67 44 01
mjvanlee@kabelfoon.nl

Public Relations

Vacature
ps@devierwindenmonster.nl

Technische Zaken Molen de Vier Winden

John Goudswaard Haagweg 2
06 - 44 47 28 28 2681 PE Monster
jorigo@caiway.nl

www.devierwindenmonster.nl

Op de hoogte blijven van de laatste nieuwtjes?

Volg ons op **facebook!**

[facebook.com/korenmolendevierwinden](https://www.facebook.com/korenmolendevierwinden)

NIEUWSBRIEF 2017

VAN HET BESTUUR

Molen in de rouwstand

Op 15 maart is onze molen in de rouwstand gezet vanwege het overlijden van Gerard Hendriks, vader van onze molenaar Garrit. Gerard kwam vaak naar de molen. Op molendagen speelde hij in de molen op zijn accordeon, hetgeen de bezoekers zeer op prijs stelden. Die muzikale omlijsting gaan we missen evenals Gerard's vriendelijke aanwezigheid!

Groot onderhoud

Het eerste kwartaal 2017 is er nog veel ingrijpend onderhoudswerk door de molenmaker uitgevoerd. Zo is de bovenschijf gerepareerd en zijn er nieuwe vulstukken geplaatst. Hiermee is een reeks van werkzaamheden voltooid, welke de afgelopen jaren door de gemeente zijn gefinancierd. De molen staat er weer keurig bij en verkeert nu in een uitstekende staat van onderhoud.

Populariteit van de molen

Steeds meer bezoekers weten onze molen te vinden. Niet alleen individueel, maar ook groepen, zoals schoolklassen, scoutinggroepen en verenigingen. Onze wens is ook op woensdagen de molen open te laten zijn en te laten draaien; dat komt bijvoorbeeld de scholen beter uit dan de zaterdagen. We hebben gestreefd naar uitbreiding van het aantal vrijwilligers en dat is gelukt: bij de molenaars komt Fred van Geest het team versterken en Maarten ten Haaf is de nieuwe molengids.

Locatie van de molen

Onze molen staat op een kruispunt van wegen. De gemeente Westland treft voorbereidingen om op het kruispunt een rotonde aan te leggen. Als Stichting Vrienden van de Molen hebben we aan de gemeente kenbaar gemaakt sterk te bepleiten, dat de directe omgeving van de molen evenals het grasgebied langs de Jan van Polanenstraat gehandhaafd blijven. De mensen moeten de molen wel veilig kunnen bereiken en wij en de bezoekers kunnen ook het grasveld niet missen om activiteiten te organiseren.

Programma 2017

Op de rol staan weer: Nationale Molendag (13 mei), Westlandse Molendag (24 juni), Monumentendag (9 september) en het bezoek van Sinterklaas (25 november 's middags). Een leuk idee van molenaar Garrit is om op donderdag 21 december het Midwinterfeest te vieren. We gaan kijken of we dat kunnen realiseren. Let u tegen die tijd op de huis-aan-huisbladen.

Gerard Hendriks

Fred van Geest

Maarten ten Haaf

Graag zien we u in de molen!

Namens de Stichting Vrienden van de Vier Winden,
de molenaars en de molengidsen,
Jeannine Engels, secretaris

JAARVERSLAG KORENMOLEN DE VIER WINDEN TE MONSTER OVER HET JAAR 2016

Januari Het eerste draaimoment in het nieuwe jaar was tijdens de Nieuwjaarsduik. Dit is inmiddels een goede traditie geworden. Op 30 januari werd de molen in de vreugdestand gezet i.v.m. de geboorte van Saartje, dochter van molenaar Garrit en zijn partner Linda, op 28 januari.

Februari Het eerste schoolbezoek in 2016 was op 9 februari een feit en betrof basisschool De Zeester uit Monster. Het bezoek bestond uit een rondleiding en een powerpointpresentatie, verzorgd door Sam, George en Dick.

Maart Op 5 maart kwam Saartje Hendriks thuis na een verblijf in het ziekenhuis van ruim een maand. De molen heeft op die dag met de vlaggetjes gedraaid. In dezelfde maand (op 25 maart) werd de molen in de rouwstand gezet vanwege het overlijden van oud-molenaar Gerard van Leeuwen van de molen Korpershoek te Schipluiden. Bijna alle molens in het Westland e.o. hebben toen eveneens in de rouw gestaan uit solidariteit. Op 31 maart vond een asbestcontrole plaats in de molen, waarbij niets gevonden werd. Diezelfde dag werd ook de expositie op de begane grond en de eerste zolder heringericht i.v.m. de komst van een mini-expositie over de archeologische opgravingen op het terrein van de voormalige camping De Molenslag.

April Op 1 april kwam de WOS opnamen maken van de nieuwe expositie, die op 2 april geopend werd door wethouder Marga de Goeij, in het bijzijn van vertegenwoordigers van de gemeenteraad en cultuurverenigingen. Timco van Brummelen van de AWN (Archeologische Werkgroep Nederland) gaf een toelichting op e.e.a. (zie de foto's van Bert van der Valk). Op 5 april werden Frans Beekman van de AWN en molen-adviseur Dick Schalke geïnterviewd op de molen door de WOS/TV West inzake de expositie. Ook door het AD/Westland werd hier aandacht aan besteed. Op 15 april kreeg de molen bezoek van het ROC Mondriaan, Toerisme en Recreatie, Opleiding Leisure (een hele mondvol) i.v.m. een opdracht over kustlocaties.

Mei Zoals gebruikelijk werd er op 4 mei gevlagd tijdens dodenherdenking. Op 6 mei werd schilderwerk aan de wieken verricht, i.v.m. kale plekken die op de roeden waren ontstaan. Dan was er op 14 mei weer de jaarlijkse Nationale Molendag. Veel bezoekers uit binnen- en buitenland wisten de molen te vinden en lieten enthousiaste reacties achter in het gastenboek.

Juni De 23ste Westlandse Molendag vond plaats op 25 juni. Op deze dag kwamen o.a. onze molenaars Wim Herrewijnen en Ole Streumer op bezoek, die aan de rally met oldtimers meededen, die speciaal ter gelegenheid van de Molendag was georganiseerd.

Juli en Augustus Juli en augustus waren relatief rustige maanden, waarbij de molen uiteraard wel opengesteld werd en er de gebruikelijke werkzaamheden plaatsvonden.

September Op 9 september werd, voorafgaand aan de officiële Open Monumentendag, de Kindermonumentendag gehouden, waarbij o.a. de Prins Willem Alexanderschool uit 's-Gravenzande rondgeleid werd door Hermien, George en Dick. Tevens werden er die dag voorbereidingen getroffen voor de eigenlijke Monumentendag, zoals meel scheppen en spullen klaar zetten. Op 23 september werd de archeologische tentoonstelling overgebracht naar het Westlands Museum. Tevens werd onze eigen expositie weer opgebouwd door Dick, Hermien en George.

Oktober Op 23 oktober werd de molen in de rouwstand gezet i.v.m. het overlijden van Riet Hendriks, tante van molenaar Garrit.

November Er werd op 1 november een expositie over de molenbiotoop ingericht, die t/m eind maart 2017 te zien zal zijn. Door de WOS werden opnamen gemaakt ter promotie van de molenbiotoop van De Vier Winden in het bijzonder. Ook werden deze maand onderhoudswerkzaamheden door de molenaars uitgevoerd. Sinterklaas bezocht op 19 november de molen met zijn Pieten. Dit werd door de kinderen weer zeer gewaardeerd. Op 25 november vond een Boekoverhandiging plaats door burgemeester Van der Tak aan de heer Henk van Wijk, schrijver van het boek, waarbij vele genodigden aanwezig waren.

December Groep 6 van de basisschool De Zeester bracht op 13 december een bezoek aan de molen, waarbij ze rondgeleid werd door George, Hermien en Dick. Op 17 december werd de ster weer in het gevlucht aangebracht, waarmee de zaak weer rond is. De teller bracht het in 2016 tot 106.691 omwentelingen, hetgeen aan de gemeente doorgegeven werd. Verder werden er in 2016 weer regelmatig een aantal werkzaamheden door de molenaars en gidsen uitgevoerd, zoals het schoonhouden van de molen in de meest ruime zin en het regelmatig reinigen van het baliehek van de molen, want de vogels ontzien dit hek niet. Ook werd regelmatig meel gehaald in Schiedam en op de molen in kleinere verpakkingen geschept i.v.m. de verkoop aan particulieren.

De molenaars

1^e molenaar Garrit Hendriks, 2^e molenaar Sam van Voorthuizen, molenaar in opleiding Bert Oterdoom en adviserend molenaar Gerard Barendse

ERVARING MOLENMAKERIJ HERREWIJNEN MET DE MOLEN

In april 1984 ben ik door de heer Beerepoot van de gemeente Monster benaderd of ik 16 kruierollen voor de molen wilde leveren en zo is alles letterlijk aan het rollen gegaan. Deze werkzaamheden werden in rekening nr 19 gebracht na het starten van de molenmakerij; dit was een spannende tijd zo vlak na het op eigen benen staan. Al snel werden de werkzaamheden in maart 1985 uitgebreid door een offerte aanvraag van de gemeente voor het vernieuwen van: de staartbalk, 1 staaf van palmhout in het bovenschijf, het vernieuwen van een maal en keerneut.

- 1986 ● Is er door ons een vangtouw geleverd.
- 1987 ● Zijn er reparaties verricht aan de korte en lange spruit voor het herstellen van de aangetaste plekken er zijn ook 2 uitdruipgoten aangebracht. Het halslager werd opnieuw opgesteld, beide voeghoutkoppelen gerepareerd met rottex, het dak in de "dakpantser" gezet en nog wat werkzaamheden verricht.
- 1988 ● Leveren en opstellen 1 steenkuip, steenring geleverd en verstevigen balk steenzolder, afhangen spoorwiel en 3 kammen hierin gestoken, reviseren reguleur. Van het koppel blauwe stenen werd de ligger afgekneusd, gevakt, en voorzien van een nieuw scherpstel, steenschijf afgehangen en proefgemalen.
- 1989 ● Herstel voeghout weerstijlzijde en keerkuip.
- 1990 ● Werkzaamheden aan andere voeghout, trekstang verwijderen, vastzetten ijzer van de koningspil, vernieuwen spaken kruirad. Maken metaalconstructie voor de steenkraan.
- 1991 ● Vangstok geleverd, is door de molenaar opgehaald, leverantie verf, 3 ramen en 2 deurkalven vernieuwd, 15 balieliggers vernieuwd.
- 1992 ● Dankzij een gift van burgemeester mw.van der Klugt, welke zij van de bevolking tijdens haar afscheidsreceptie had ontvangen en aan de molen heeft geschonken konden de beide roeden compleet nieuw worden opgehekt, een herinneringsplaatje werd op een heklat geschroefd. Er werden ook nog veel kleinere werkzaamheden uitgevoerd.
- 1994 ● Herstel kruierwerk aanbrengen platen op de kruivloer en overring.
- 1995 ● Vernieuwen lange spruit, vernieuwen steenkist andere Koppel.
- 1996 ● De helft van de houten rollen vervangen voor ijzeren exemplaren om en om geplaatst. Halslager schoongemaakt en opnieuw opgesteld, 6 balieliggers vernieuwd.
- 1997 ● Vernieuwen halslager in brons, broeksteen in arduin vernieuwd.
- 1998 ● Start met de werkzaamheden hieronder in 1999 omschreven.
- 1999 ● Injecteren muurwerk, vernieuwen korte spruit, herstel westdeur, vernieuwen 2 stormluiken, vernieuwen beplanking van de balie. Schilderen staart en schoren spruiten en keerkuip.
- 2000 ● Opvrijzelen bovenas, goed leggen van de pensteen controle halslager. Vernieuwen 1 staander balie, 3x geschilderd. Vernieuwen 6 schoren van de balie 3x geschilderd.
- 2001 ● Vernieuwen schenen kruias, Voerring bovenwiel vernieuwen.

- 2002 ● Uitschaven vangstukken, omleggen en afstellen, Lange sabelijzer warm stoken, in juiste stand buigen, stelgaten vangbalk inboren, Smeerbak bij halslager gemaakt, Proefdraaien en vangen met molen.
- 2003 ● Vernieuwen 17 balieschoren in azobé, Vernieuwen 8 baliestaanders in bilinga, Vernieuwen 1 balie dekregel in bilinga, Vernieuwen ophanging luiwerk molen.
- 2004 ● Opnemen werk en loshangende kuipplank boven straatzijde tijdelijk vastgezet. Losse kuipplank vastzetten, rest kuipplank in totale omtrek vastspijkeren met RvS getordeerde nagels van 65 mm lang. Tevens is er aan het wiekenkruis groot onderhoud gepleegd.
- 2005 ● Vernieuwen vlaggenmast houder in een rvs exemplaar, mast plaatsen. Bovenwiel rond en recht hangen afsporen en wouteren, Proefdraaien met molen.
- 2006 ● Start met restauratie molen.
- 2007 ● Afronden restauratie molen.
- 2009 ● Werkzaamheden aan trappen, balie, vang, en staart.
- 2010 ● Vernieuwen houtwerk steenkraan.
- 2011 ● Leveren 1 kruierol uitgevoerd in gietijzer volgens bestaand model. Vernieuwen bordveer, afgesteld en geschilderd. 1 Spruitluis vernieuwd in red ceder, incl. schilderen. Reparatie sponningzijde voorzomen, bijschilderen ervan. Vernieuwen van 1 tussenzoom in russisch lerken.
- 2012 ● Reviseren taatspot van de koningspil. Herstel kruizen tussen balklaag kapzolder en de kruivloer. Vernieuwen luias, demonteren, naar werkplaats, nieuwe maken van droog eiken, luiwiel overzetten en afhangen, in molen monteren en lager in muur herstellen. Speling uit bovenlager van koningspil halen, afstellen lagering. Op steenzolder de kuip van het zuidelijk maalkoppel zodanig vastzetten zodat deze gemakkelijk is te demonteren. Herstellen ijzerwerk lichtwerk op maalzolder.
- 2013 ● Afstellen gaande werk, halslager opstellen, herstel in gevlucht, houtwormbestrijding.
- 2014 ● Restaureren bovenwiel met bijkomende werkzaamheden.
- 2015 ● Werkzaamheden aan de balie.
- 2016 ● Doorschuiven beide roeden, Restaureren bovenbled van het bovenschijf, Gaande werk aanhalen, wielen afsporen, wiggen wouteren, Beide maalkoppels speling uit lagering halen, bolspillen afstellen, Vernieuwen 4 vulstukken bovenas.

Tot zover de werkzaamheden die wij sinds 1984 hebben mogen uitvoeren aan de molen.

Dit heb ik zo uitvoerig beschreven om aan te geven hoe goed de Gemeente voor de molen zorgt, dit verdient hulde!

De beleidsmedewerkers van de gemeente verdienen een pluim voor hun enthousiaste instelling. Tijdens onze werkzaamheden hebben we veel steun van de molenaars, zo door de jaren heen hebben we er al zo'n 6 meegemaakt. Zonder een molenaar geen molen, we zijn ook hen dankbaar. We hopen nog lang op de molen werkzaamheden te mogen uitvoeren.

Vriendelijke groet
Wim Herrewijnen